

ครั้นแล้ว ราษฎรแสดงการรำดาบและรำมวยพื้นเมือง นักเรียนโรงเรียนตำรวจชายแดนบำรุงที่ ๘๓ แสดงการรำดาบถวายหน้าพระที่นั่ง เสร็จการแสดงแล้วพระราชทานผ้าห่มเป็นรางวัลแก่ผู้แสดงแล้ว จึงเสด็จพระราชดำเนิน โดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่งเมื่อเวลา ๑๕.๔๐ น. ไปยังบ้านแม่สาใหม่ ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม

อนึ่ง ที่บ้านปางป่าคานี้โปรดเกล้าฯ ให้หน่วยแพทย์พระราชทานซึ่งมีนายแพทย์สิโรตม์ บุณนาค เป็นหัวหน้าตรวจรักษา และให้ยาแก่ราษฎรที่เจ็บไข้ด้วย

เฮลิคอปเตอร์ถึงบ้านแม่สาใหม่ ซึ่งมีราษฎรเป็นชาวเขาเผ่าม้งชาวและม้งลาย จำนวน ๖๑ หลังคาเรือน ประมาณ ๕๔๕ คน เมื่อเวลา ๑๕.๕๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินไปที่หน้าโรงเรียนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ ๗ พระราชทานสิ่งของแก่เจ้าสิบตำรวจ สวัสดิ์ กลิ่นอุทัย ตำรวจชายแดน ซึ่งเป็นครูใหญ่ และแก่นายพรชัย ชัยคำพา ครูผู้ช่วย ครั้นแล้วพระราชทานสมุด ดินสอ และเสื้อกันหนาวแก่นักเรียน จำนวน ๔๕ คน ต่อจากนั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จฯ ไปทอดพระเนตรโคพระราชทาน แล้วเสด็จฯ ออกจากหมู่บ้านไปทอดพระเนตรแหล่งน้ำ โดยมีนายเล้าแต่ง แซ่ย่าง หัวหน้าหมู่บ้าน โดยเสด็จพระราชดำเนิน และกราบบังคมทูลชี้แจง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีกระแสพระราชดำรัสแนะนำเกี่ยวกับเรื่องการรักษาแหล่งน้ำด้วยการปลูกไม้ผลแทนไม้ล้มลุก นายเล้าแต่ง ขอพระราชทานพันธุ์มันฝรั่ง เพื่อนำไปแจกจ่ายให้ราษฎรปลูก โปรดเกล้าฯ ให้สำรวจที่ดินที่จะปลูกเสียก่อน เพื่อทราบปริมาณมันที่แน่นอน

ระหว่างเสด็จพระราชดำเนินกลับ ทรงแวะทอดพระเนตรไก่พันธุ์โรด ไอแลนด์ เรด ที่พระราชทานไว้แต่ปี ๒๕๑๒ เมื่อเสด็จฯ ไปถึงโรงเรียน สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ได้พระราชทานขนมแก่เด็กในหมู่บ้าน และจากหมู่บ้านใกล้เคียง ประมาณ ๓๐๐ คน เสร็จแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ประทับทอดพระเนตรการแสดงรำแคนและรำดาบที่ราษฎรจัดถวาย และพระราชทานผ้าห่มเป็นรางวัลแก่ผู้แสดง

เวลา ๑๖.๕๕ น. เสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่งออกจากหมู่บ้านแม่สาใหม่กลับถึงภูผิงคราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๑๗.๐๕ น.

วันจันทร์ ที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๑๕

เวลา ๑๐.๑๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าวิรัชกษัตริย์ จากภูผิงคราชนิเวศน์ โดยรถยนต์พระที่นั่ง ไปยังลานเฮลิคอปเตอร์ แล้วประทับเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง เสด็จฯ ไปทรงเยี่ยมราษฎรในท้องที่อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

เวลา ๑๑.๒๕ น. เฮลิคอปเตอร์พระที่นั่งถึงบ้านสบเมย ตำบลแม่ข่ม อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน เมื่อเสด็จพระราชดำเนินลงจากเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่งแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จฯ พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอฯ ไปยังบริเวณใกล้ลานเฮลิคอปเตอร์ ซึ่งราษฎรและเจ้าหน้าที่จัดถวายเป็นที่ประทับรอบบริเวณ นั้นมีราษฎรบ้านสบเมยและหมู่บ้านอื่น ๆ อีก ๓๐ หมู่บ้าน จำนวนประมาณ ๕๕๐ คน ส่วนมากเป็นชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง คอยเฝ้าฯ รับเสด็จฯ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานเงินหนึ่งหมื่นบาทให้คณะกรรมการหมู่บ้าน สบเมย ขอขมเป็นทุนในการขุดคูส่งน้ำ คูนี้ราษฎรบ้านสบเมยได้ขุดไปแล้วเป็นระยะทางยาว ๒ กิโลเมตร เพื่อส่งน้ำจากห้วยโก๋เดะจากเขาลงมาริมแม่น้ำเมย ซึ่งเริ่มลงมือขุดมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๔ ด้วยเงินพระราชทานขุดไปครั้งหนึ่งแล้ว เป็นจำนวนหนึ่งหมื่นบาท ยังขาดอีก ๒ กิโลเมตร คูจึงจะถึงที่ตั้งกล่าวเมื่อขุดคูเสร็จและตากทางพื้นที่ในบริเวณดังกล่าว และจะเริ่มลงมือทำนาได้ประมาณ พ.ศ. ๒๕๑๖ ราษฎรบ้านสบเมยจะสามารถเริ่มถวายข้าวคืนเป็นการใช้หนี้ที่พระราชทานขม และได้พระราชทานข้าวจำนวนนั้นไปตั้งเป็นธนาคารข้าวเพื่อช่วยเหลือหมู่บ้านที่ขัดสนอื่น ๆ ต่อไป

เมื่อพระราชทานเงินขมแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จฯ พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอฯ ทอดพระเนตรการทำงานของหน่วยแพทย์พระราชทาน ซึ่งมีนายแพทย์ดุษฎี สนิทวงศ์ ณ อยุธยา เป็นหัวหน้า ทรงแนะนำและกำกับการขอรับการตรวจโรคของราษฎรที่เจ็บป่วยโดยใกล้ชิด ทรงขอให้หัวหน้าหมู่บ้านจัดหาล่ามที่พูดภาษาไทย และภาษากะเหรี่ยงไปช่วยเหลือนายแพทย์และเจ้าหน้าที่ด้วย

ต่อจากนั้น เสด็จพระราชดำเนินขึ้นไปทอดพระเนตรคูส่งน้ำที่ราษฎรบ้านสบเมยขุดไปแล้วบนทางเข้าด้านใต้ของหมู่บ้าน ระหว่างนั้นพระราชทานกระแสพระราชดำรัสแก่ผู้ว่าราชการจังหวัดแม่ฮ่องสอน นายอรุณ วุฒิวิชัย นายอำเภอแม่สะเรียง และคณะกรรมการหมู่บ้านเกี่ยวกับการเพาะปลูกพืชที่เป็นประโยชน์ สามารถใช้บริโภคและรักษาคินได้ในขณะเดียวกัน ทรงแนะนำให้ราษฎรเลิกทำไร่บนเขา แล้วลงมาทำนาข้างล่างเพื่อรักษาแหล่งน้ำ

เวลา ๑๒.๑๕ น. เสด็จพระราชดำเนินกลับไปประทับที่ประทับใกล้ลานเฮลิคอปเตอร์ ราษฎรเฝ้าฯ ทูลเกล้าฯ ถวายสิ่งของ ส่วนมากเป็นกล้วยไม้ ย่ามทองและน้ำผึ้ง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชปฏิสันถารกับราษฎรโดยใกล้ชิด แล้วเสด็จฯ ไปทอดพระเนตรการปฏิบัติงานของหน่วยแพทย์พระราชทานก่อนที่จะเสด็จฯ ไปเสวยพระกระยาหารกลางวันที่ริมแม่น้ำเมย

หลังจากเสวยพระกระยาหารกลางวันแล้ว เสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรบริเวณที่เคยเป็นหมู่บ้านเมย ซึ่งราษฎรทิ้งร้างและย้ายขึ้นไปทางเหนือ บริเวณนี้อยู่ในโครงการที่จะปรับลงทำเป็นที่นา แล้วเสด็จฯ กลับไปยังที่ประทับใกล้ลานเฮลิคอปเตอร์ พระราชทานขนม รongเท้าตะ และผ้าขนหนู และผ้าห่มแก่ราษฎรชายหญิงและเด็กที่ขัดสน ระหว่างนั้น นายทูกะเจอ ราษฎรบ้านแม่เกาะคี ตำบลแม่ยวม อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน อุ่มบุตรี แรกเกิดไปเฝ้าฯ ทรงใต้ถามและทรงทราบว่ามารดาของเด็กถึงแก่กรรม จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานเงินสำหรับซื้ออาหารเลี้ยงดูทารก

เวลา ๑๓.๔๕ น. เสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่งจากบ้านสบเมยไปยังบ้านป่าแม่ ตำบลแม่สะเรียง อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน เสด็จฯ ถึงเมื่อเวลา ๑๔.๒๐ น. บ้านป่าแม่ เป็นหมู่บ้านชาวเขาเผ่าละวะ มีราษฎร ๕๐ หลังคาเรือน จำนวน ๒๖๑ คน

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ ฯ ไปทอดพระเนตร ไร่ถั่วแดง แล้วเสด็จ ฯ เข้าไปในหมู่บ้าน สองข้างทางมีราษฎรบ้านป่าแป๋ และราษฎรจากหมู่บ้านอื่น ส่วนมากเป็น ชาวเขาเผ่าละแวกและกะเหรี่ยง เผ่า ฯ รับเสด็จ ฯ อยู่เนืองแน่น ทรงแวะทอดพระเนตรงานธนาคารข้าวพระราชทาน และ ทรงแนะนำกรรมการหมู่บ้าน เรื่องวิธีป้องกันหนู แล้วเสด็จ ฯ ไปยังโรงเรียนใหม่ของหมู่บ้าน ระหว่างทางราษฎร เผ่า ฯ ทูลเกล้า ฯ ถวายสิ่งของ ส่วนมากเป็นกล้วยไม้และผ้าก๊วยท้อเอง เสด็จ ฯ เข้าไปในโรงเรียนใหม่ ซึ่งเพิ่งเริ่ม กิจการเมื่อเดือนพฤศจิกายน ๒๕๑๔ ทรงมีพระราชปฏิสันถารกับผู้เลี้ยงใหม่ ซึ่งเป็นหญิงสาวชาวละแวก ๓ คน และเป็น หญิงสาวกะเหรี่ยงจากบ้านรากไม้ อีก ๑ คน แล้วเสด็จ ฯ ไปยังหน้าโรงเรียนตำรวจชายแดนบำรุงที่ ๔๘ พระราชทานสิ่ง ของแก่ สิบตำรวจตรี สุเพียร รุ่งเรือง ตำรวจชายแดนซึ่งเป็นครูใหญ่ และนายสุพล ธานีรินทร์ ครูผู้ช่วย แล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จ ฯ พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ ฯ พระราชทานสมุด ดินสอ เสื่อกันหนาว รองเท้าแตะ แก่นักเรียนโรงเรียนตำรวจชายแดนบำรุงที่ ๔๘ จำนวน ๓๒ คน นักเรียนโรงเรียนใกล้เคียง จำนวน ๕๖ คน พระราชทานขนมแก่เด็ก ๆ ที่ไปเผ่า ฯ โดยทั่วถึง กับพระราชทานผ้าขนหนูแก่ราษฎรที่ขัดสน ต่อจากนั้น เสด็จ ฯ ไปทอดพระเนตรการปฏิบัติงานของหน่วยแพทย์พระราชทานบนโรงเรียน หน่วยแพทย์หน่วยนี้มีนายแพทย์ ปราโมทย์ ไสภาคย์ เป็นหัวหน้า ทรงแนะนำและกำกับการขอรับการตรวจโรคของราษฎรด้วยพระองค์เอง ครั้นแล้ว เสด็จ ฯ ออกจากหมู่บ้านไปทอดพระเนตรไร่หม่อน และบริเวณที่จะขยายบนไหล่เขา ทรงมีพระราชกระแสรับสั่งแนะนำ วิธีปราบหญ้าคาแก่ราษฎรที่ตามเสด็จ ฯ และทรงมีพระราชปรารภเกี่ยวกับเรื่องการปลูกข้าวพันธุ์ที่ใกล้เคียงกับข้าวเหนียว ซึ่ง ชาวละแวกและกะเหรี่ยงนิยมรับประทานกว่าข้าวเจ้า ต่อจากนั้น เสด็จ ฯ กลับไปยังหน้าโรงเรียนตำรวจชายแดนบำรุงที่ ๔๘ ราษฎรหญิงสาวชาวละแวกและกะเหรี่ยงร้องเพลงพื้นเมืองถวาย จบแล้ว เสด็จ ฯ ไปทอดพระเนตรการปฏิบัติงานของ หน่วยแพทย์พระราชทานอีก และทอดพระเนตรสภาพของโรงเรียน แล้วทรงมีพระราชกระแสรับสั่งให้พันตำรวจเอก ไพโรจน์ ปุษยะนาวิน รองผู้บังคับการตำรวจภูธร (ฝ่ายชายแดน) เขต ๕ ดำเนินการซ่อมแซมปรับปรุงให้แข็งแรง กว่าเดิม เวลา ๑๕.๕๐ น. เสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่งจากบ้านป่าแป๋ กลับถึงลานเฮลิคอปเตอร์ ภูพิงคราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๑๖.๓๕ น.

วันอังคาร ที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๑๕

เวลา ๑๕.๕๐ น. สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าศิริราชกกุธภัณฑ์ เสด็จแทนพระองค์ลงยังตึกรับรอง ภูพิงคราชนิเวศน์ ประทานพระวโรกาส ให้คุณหญิงพูลสมัย ชัยนาม กรรมการที่ปรึกษาเหล่ากาชาด จังหวัดเชียงใหม่ เข้าเฝ้าถวายเงินเพื่อพระราชทานไป ดำเนินการจัดซื้อเครื่องทำน้ำยาให้บริสุทธิ์ปราศจากเชื้อ สำหรับเก็บโลหิต (Millipore Filter Sterilization Set) ในการนี้ นายแพทย์ชัยโรจน์ แสงอุดม ประธานกรรมการสาขาบริการโลหิต ร่วมเข้าเฝ้า เพื่อรับเงินพระราชทาน จำนวนดังกล่าวไปดำเนินการต่อไป

หลังจากนั้น นางฉลวย ชัยพร นายกเหล่ากาชาดจังหวัดเชียงใหม่ นำผู้บริจาคโลหิตแก่สภากาชาดไทย จำนวน ๗๓ คน พระภิกษุ ๕ รูป และสามเณร ๒ รูป เข้าเฝ้ารับเข็มบริจาคโลหิต